

DE NEXPRI ONDERZOEKSDAG 1992

Dat de groep van GIS-gebruikers in Nederland zowel in omvang als in diversiteit sterk toeneemt, bleek uit de grote belangstelling en de samenstelling van de deelnemers aan de NexpRI Onderzoeksdag 1992. Gezien het toenemend GIS-gebruik ligt het voor de hand dat gestreefd gaat worden naar nauwere samenwerking tussen organisaties die zich bezighouden met het ondersteunen van GIS-gebruik(ers). Uit workshops bleek dat een nieuw te vormen samenwerkingsverband een hele kluit zal krijgen aan de integratie van gegevens uit verschillende bronnen.

Bij het Nederlands Expertisecentrum voor Ruimtelijke Informatieverwerking (NexpRI) staat het verzamelen, ontsluiten en ter beschikking stellen van informatie over Geografische Informatie Systemen (GIS) centraal. In die visie past het organiseren van de jaarlijkse NexpRI Onderzoeksdag¹. In toespraken werd gewezen op het belang om tot nieuwe (inter)nationale GIS-samenwerkingsverbanden te komen.

KOEPSEL

In de loop van haar bestaan is het NexpRI steeds sterker betrokken geraakt bij samenwerkingsverbanden op het gebied van geografische-informatieverwerking in binnen- en buitenland. Het NexpRI wil zich echter sterker gaan richten op de wetenschappelijke kant van onderzoek, ontwikkeling en gebruik van GIS. De mogelijkheden worden onderzocht om enkele van de huidige taken onder te brengen bij nog te vormen koepelorganisaties op het gebied van geo-informatie. De geografische-informatietechnologie heeft inmiddels een dusdanig volwassen stadium bereikt, dat initiatieven voor dergelijke GIS-koepels ook daadwerkelijk kans van slagen hebben.

In Nederland houden diverse organisaties zich bezig met het ondersteunen van GIS-gebruik(ers). Nauwere samenwerking tussen deze organisaties is niet alleen zinvol gezien de complexe integratie van gegevens uit verschillende bronnen, ook de aansluiting van Nederland bij ontwikkelingen in het buitenland pleit daarvoor.

Dit klinkt prachtig, maar hoe wordt in de praktijk in een organisatie met GIS omgegaan en is

er wel behoefte aan een algemeen samenwerkingsverband? De organisatorische aspecten van het invoeren van een GIS kwamen aan de orde in de workshop die als thema GIS en Organisatie had. De voordrachten verduidelijkten situaties op gemeentelijk-, provinciaal- en rijksniveau.

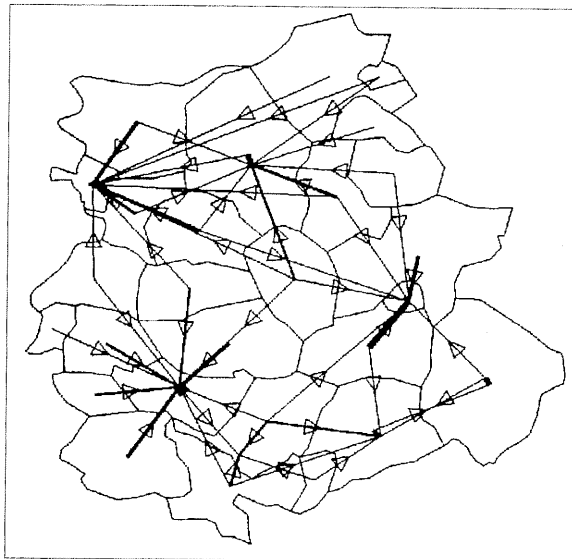
Uit de lezingen kwam een beeld naar voren van een markt waar iedereen zijn eigen weg gaat. Steeds opnieuw moet het wiel worden uitgevonden en vroeg of laat worden dezelfde fouten gemaakt. Opvallend is de constatering dat bij de diverse overheidsinstellingen steeds meer vraag ontstaat naar eenvoudiger en goedkopere GIS-pakketten voor de overwegend simpele onderzoeksvragen. Tevens zijn er op elk niveau (al dan niet) uitgevoerde plannen om te komen tot GIS-expertisecentra.

Deze ontwikkelingen kosten veel extra tijd en geld. Het bijeen brengen van vragers en aanbieders op de GIS-markt lijkt dan ook geboden. Er zijn veel aanbieders van gegevensbestanden en commerciële systemen en er bestaat behoefte aan onafhankelijke informatie en advies op het gebied van GIS.

TILBURG

De lezing over de geografische-informatievoorziening bij de gemeente Tilburg maakte duidelijk dat invoering van een GIS veel voeten in de aarde kan hebben. De organisatie van de gemeente Tilburg is sterk gedecentraliseerd en iedere dienst is verantwoordelijk voor de eigen informatiesystemen. Om geografische-informatievoorziening op gemeentelijk niveau mogelijk te maken zijn koppelingen tussen deze systemen noodzakelijk, en moeten gegevens kunnen worden uitgewisseld. Een goede organisatie zal moeten worden opgezet om de decentrale gegevens voor het GIS beschikbaar te krijgen, en over definitie, beheer, gebruik en relaties van die gegevens zijn bindende afspraken nodig.

Bij de ontwikkeling van een geïntegreerd informatiesysteem in Tilburg vervult GIS een

Een GIS-demonstratie op de NexpRI Onderzoeksdag: bezoek aan middelbare scholen in de Achterhoek.

Bron: Roland Goetgeluk

centrale rol, omdat met de ruimtelijke component gegevens van verschillende herkomst en aard met elkaar gecombineerd kunnen worden. Op deze manier kan informatie binnen de gemeentelijke organisatie effectiever en efficiënter gebruikt worden.

Inmiddels is een proefproject gestart waarbij voor een geselecteerde wijk gegevens bijeen zijn gesprokkeld. De resultaten heten hoopgevend te zijn, maar de beschikbaarheid van de decentraal beheerde gegevens is een probleem.

Op dit moment wordt door diverse organisaties, waaronder het NexpRI, overleg gevoerd over de vorming van een onafhankelijke Nederlandse GIS-koepel. Voor een dergelijke organisatie zijn een open karakter, erkenning door het veld en het ontbreken van verdubbelingen van taken en inspanningen van belang. Het voorbeeld van Tilburg maakt duidelijk dat afspraken over de integratie van gegevens en de koppeling van systemen een van de belangrijkste taken moet worden van een GIS-verband.

HUGO DE ZOETE en ED SLOTBOOM
Redactie AGORA

1. De vierde NexpRI Onderzoeksdag werd op 11 december 1992 in Utrecht gehouden.